

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Commissie voor Binnenlandse Zaken
T.a.v. de heer E. Ziengs, voorzitter
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Geachte heer Ziengs, geachte commissie,

Pagina 1/2

Onlangs heb ik een verzoek ingediend bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) om een (voorlopige) oplossing te bieden voor de te korte aanvraagtermijn voor de verzoeken 'bijzondere situaties' van de huurtoeslag. Zij heeft dit verzoek afgewezen.

Datum

Met het oog op de schrijnende situaties die door deze te korte aanvraagtermijn ontstaan vraag ik bij uw commissie aandacht voor deze kwestie. Ik verzoek u om van uw kant bij de minister aan te dringen op een spoedige oplossing.

Onderwerp

Korte aanvraagtermijn bijzondere situaties huurtoeslag

De regeling van de 'bijzondere situaties'

In bijzondere gevallen kunnen huurtoeslagontvangers bij de Belastingdienst/ Toeslagen het verzoek indienen om een inkomensbestanddeel niet mee te tellen bij de berekening van het toetsingsinkomen voor de huurtoeslag.¹ Dit hardheidsbeleid zorgt ervoor dat burgers in bepaalde, bijzondere situaties – die buiten hun toedoen zijn ontstaan – toch hun recht op huurtoeslag kunnen behouden. Zo'n bijzondere situatie doet zich bijvoorbeeld voor bij gedwongen afkoop van pensioen en bij nabetaling van inkomen uit een voorgaand jaar. Belanghebbenden kunnen dit verzoek indienen tot zes weken na de datum van de definitieve toekenning van de huurtoeslag. Na afloop van deze termijn komen zij er definitief niet meer voor in aanmerking.

Burgers vissen achter het net

Ik signaleer dat veel burgers niet op de hoogte zijn van bovengenoemde hardheidsregeling en van de korte aanvraagtermijn. Met enige regelmaat ontvang ik klachten van burgers wier verzoek is afgewezen omdat zij het verzoek te laat hebben ingediend. Juridisch gezien is de afwijzing correct, maar werkt in deze gevallen onredelijk uit. Zij moeten de ontvangen huurtoeslag weer (gedeeltelijk) terugbetalen en is dat is voor hen heel zuur.

Juist een hardheidsregeling als deze – bedacht en bestemd voor de gevallen waarin de hoofdregel onredelijk uitwerkt – zou ruim bekend moeten zijn bij de doelgroep en goed toegankelijk moeten zijn (met een ruime aanvraagtermijn). Dat is nu zeker niet het geval.

Mijn verzoeken aan BZK

Ik heb in december 2016 aan de toenmalige minister voor Wonen en Rijksdienst gevraagd om de aanvraagtermijn voor de bijzondere situaties te verruimen van zes weken naar vijf jaar: dit is de normale termijn voor het indienen van een herzieningsverzoek.

Omdat ik klachten en signalen bleef ontvangen, heb ik in december 2018 opnieuw bij

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

¹ Besluit op de huurtoeslag, artikel 2b.

de (huidige) minister van BZK de aandacht gevraagd voor dit probleem. In deze brief heb ik haar verzocht om te laat ingediende aanvragen voor de bijzondere situaties bij wijze van coulance toch voorlopig in behandeling te nemen en daarmee de regeling ruimer toe te passen.

Pagina 2/2

De reactie van de minister

De minister deelt mijn zorgen over groepen kwetsbare burgers. Tegelijkertijd ziet zij geen (juridische) ruimte in de huidige wet- en regelgeving om te laat ingediende verzoeken toch in behandeling te nemen. Ook op Kamervragen heeft zij een vergelijkbaar antwoord gegeven.²

De minister wijst erop dat zij voornemens is om zowel het beleid als de uitvoering van de huurtoeslag te vereenvoudigen. Zij wil – net als haar voorganger twee jaar geleden – om die reden het huidige hardheidsbeleid niet uitbreiden of nuanceren. De minister voorziet dat vereenvoudiging van het huurtoeslagbeleid waarschijnlijk deel uit zal maken van een bredere wijziging van het toeslagenstelsel en dat die wijziging niet op korte termijn bewerkstelligd kan worden. Het lopende interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) naar toeslagen zal na de zomer van 2019 worden afgerond en is een 'eerste aanzet' tot die stelselwijziging.

Mijn verzoek aan de commissie

Gelet op het antwoord van de minister lijkt het niet waarschijnlijk dat de vereenvoudiging van de huurtoeslag op korte termijn zijn beslag zal krijgen. Daarmee wordt ook het probleem van de te korte aanvraagtermijn voor de bijzondere situaties voorlopig niet opgelost. Ik betreur dat de minister daaraan voorbijgaat en niet de ruimte neemt om (tijdelijk) af te wijken van de zes-wekentermijn.

Ik doe een beroep op de leden van uw commissie om van uw kant bij de minister aan te dringen op een (voorlopige) verlenging van de aanvraagtermijn zolang de minister geen besluit heeft genomen over de vereenvoudiging van de huurtoeslag.

Graag ben ik bereid om uw commissie een toelichting te geven op mijn verzoek. Een afschrift van deze brief heb ik gestuurd aan de minister van BZK. In de bijlagen treft u de briefwisseling met de minister aan.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

² Kamervragen d.d. 28 maart 2019 van de Kamerleden Ladders c.s. (kenmerk: 019-0000066826).
Kamervragen d.d. 3 april 2014 van het Kamerlid Omtzigt (kenmerk: ah-tk-20132014-20192).